

simbòlic d'encesa d'una llàntia, és un gest simbòlic que encara cal fer perquè ningú legisla a favor de la llengua i cultura del país, més aviat al contrari. Cal encendre flames, però també prendre el timó del nostre destí, i això només depèn de nosaltres”.

Els representats del Centre Excursionista de Castelló que faran l'any vinent l'acte de la renovació de la Flama, van dir-nos: “Que l'any 1968 al campament Excursionista fet al Penyagolosa ja vam dedicar-lo al mestre Pompeu Fabra. A més l'any vinent es commemora el 80è aniversari de les Normes de Castelló, que van trobar el compromís d'adaptar les normes fabrianes a les particularitats del valencià i foren acceptades per les més importants institucions culturals del País Valencià”.

Jordi Merino, president de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. “Durant les èpoques més difícils, l'excursionisme es va comprometre en la defensa de la llengua, i les entitats ho han mantingut com una constant, especialment en períodes adversos mantenint des de 1968 aquest pelegrinatge de cada any a Montserrat. És un acte de servitud a Catalunya i en nom de la Federació vull agrair al Centre Excursionista de Terrassa haver assumit la seva organització, així com felicitar-vos en ocasió del vostre centenari”.

Vicenç Villatoro, escriptor, periodista i president de l'Institut Ramon Llull, comentà “que en aquell acte hi havia una reflexió compartida, un sentit i una necessitat, allò era un acte ritual, i a més volia dir que aquella tasca de defensa de la llengua era un acte col·lectiu. Què ens informa? En primer lloc que el Centre Excursionista de Terrassa celebra 100 anys. Portem uns anys fent i celebrant centenaris, per tant hi ha un projecte de país. També ens informa de continuïtat, el catalanisme és un riu que no s'atura. La Flama és foc, però no un foc d'encenalls. També hi ha la llengua. Recordo haver anat a Croàcia i haver-los explicat que ens identifiquem com a catalans perquè parlem català no per ètnia ni religió. Aquí ens sabem catalans perquè tenim la llengua

com a centre de la nostra identitat. La llengua és el pal de paller de la cultura i això ha estat fonamental per el catalanisme. Aquest fet té un plus afegit, ja que a l'haver escollit la llengua com a eix vertebrador de la personalitat ens fa oberts i accessibles. Permet que tothom hi entri i s'hi integri. Si els Villatoro, els Sánchez o els Martínez no ens hi haguéssim apuntat, seríem poquets com una tribu d'indis del Farwest. Pierre Vilar es preguntava: Els catalans són catalans perquè parlen català o al revés? Jo crec que hi ha una mica de les dues coses. La llengua és l'ànima de la nació, però la veritable ànima és la voluntat de voler-la parlar. Aquest és el camí”.

Després dels parlaments un recital de cant Coral a càrrec del cor Montserrat de Terrassa posà cloenda als actes de la Renovació de la Flama d'enguany.

Al marge dels actes del programa es féu una concentració per protestar contra el tancament de les emissions de TV3 al País Valencià i com a mostra de solidaritat amb Acció Cultural del País Valencià. Per iniciativa de l'associació juvenil El Garbell d'Igualada un centenar de persones es van aplegar davant del monestir portant una pancarta on deia “no deixem que apaguin la flama de la llengua. Volem TV3 al País Valencià”.

Josep Castells i Gironès

La protesta al tancament de TV3 al País Valencià. Foto: Josep Castells

Diada social

Una vegada més l'Agrupació va celebrar la Diada Social, dedicada a homenatjar socis amb vinculació de llarga durada i a lliurar la Placa d'Honor de l'Entitat, distinció destinada a reconèixer persones o institucions d'àmbit local o comarcal que hagin destacat per la seva dedicació a l'Agrupació, el món excursionista o a la difusió de valors cívics i culturals.

En aquest cas concret, es va lliurar la insígnia de plata als socis Josep Tàpies Guiu, Joan Arenas Miquel, Jordi

Iglésias Mallol, Daniel Maldonado Marin, Manel Balmas Martín, Isabel Llamas Toledo i Xavier Moya Medrano, en homenatge pels seus vint-i-cinc anys de fidelitat.

Pel que fa a la Placa d'Honor, el guardó va recaure en la persona de Francesc Roma Casanovas; soci de la casa amb més de vint-i-cinc anys d'antiguitat, s'hi va iniciar en el camp de l'espeleologia i amb posterioritat va practicar escalada i barranquisme. Entre excursió i excursió, va anar avançant en estudis de geografia